

AMO.CZ

LISTOPAD 2017

BACKGROUND REPORT | XXIII | OSN | UNESCO | III

Doping ve sportu

PRAŽSKÝ STUDENTSKÝ SUMMIT | WWW.STUDENTSUMMIT.CZ

1 Úvod

Cílem UNESCO je přispět k míru a bezpečnosti podporou spolupráce mezi národy prostřednictvím vzdělání, vědy a kultury. Sport považuje za nástroj na podporu vzdělání, zdraví, rozvoje a míru a chápe jeho důležitou roli. Tento dokument se věnuje problematice dopingů ve sportu. V textu se dozvíte, jak byly během historie podpůrné látky využívány, jak se zformoval pojem doping, jaké instituce se jej snaží vymýtit a jaká je současná situace.

2 Historický vývoj

Využívání podpůrných látek zvyšujících fyzickou výkonnost není záležitostí moderní, lze pro něj najít důkazy i v historii. Již ve starověkém Řecku existovali odborníciⁱ, kteří nabízeli sportovcům přísady, aby zlepšili svou fyzickou výkonnost. Považovalo se to za nezbytné a tito odborníci mohou být srovnáváni se současnými specialisty na sportovní medicínu. Sportovci se pokoušeli zvýšit své výkony tím, že před zápasem jedli různé druhy masa nebo vnitřností, včetně třeba ovčích varlat nebo srdcí.²

Během olympijských her ve 3. století př. n. l. se sportovci snažili zvýšit svůj výkon pomocí hub.³ Filostratosⁱ se zmiňuje, že lékaři významně napomáhali v průběhu tréninků sportovcům a kuchaři připravovali speciální chléb s analgetickýmiⁱⁱ vlastnostmi.

Užívání látek zvyšujících výkonnost bylo taktéž zaznamenáno v římské historii, kde závodníci dvoukolových vozů krmili své koně různými směsmi, aby koně běželi rychleji.⁴

V 19. století došlo k přechodu od přírodních látek k syntetickým, což bylo způsobeno rozvojem přírodních věd. Rozšířilo se především užívání látky strychnin, která má pozitivní účinek na léčbu svalové ochablosti, zlepšuje dýchání a krevní oběh. Dále se používal alkohol, kofein a opium, které v přiměřených dávkách mohou mít podobné účinky. První informace o užití dopingů na olympijských hrách pochází z her v St. Louis v roce 1904, kde americký závodník užil strychnin, několik skleniček brandy a následně vyhrál.⁵

Doping se výrazně rozvinul po druhé světové válce. Při sportovních utkáních nešlo jen o lepší výkon, ale taktéž o reprezentaci dané země, především pak velmocí západního a východního bloku, Spojených států amerických a Sovětského svazu. Sovětští účastníci Her v roce 1952 jako první začali ve velké míře užívat anabolické steroidy, které se následně ve světě staly jednou z nejrozšířenějších podpůrných látek.⁶ Steroidy jsou podobné mužskému hormonu testosteronu a podporují tvorbu bílkovin, které pomáhají při léčení a zesilování svalů.

ⁱⁱ Řecký sofista, který žil mezi lety 170/172 - 247/250 n. l.

ⁱⁱ Jako analgetika se označují látky ulevující od bolesti působením na nervový systém.

3 Vymezení pojmů

V minulosti panoval nesoulad mezi definicemi pojmů v oblasti dopingů, což mělo za následek nejednotnou antidopingovou politiku.

Pokus o omezení dopingů ze strany Mezinárodního olympijského výboru přišel roku 1963, kdy byl definován pojem doping, stanovena dopingová pravidla a Seznam zakázaných látek, ovšem chyběly postihy za užití.⁷

V roce 1967 došlo k prvnímu úmrtí na Tour de France v důsledku dopingů. Cyklista Tommy Simpson během 13. etapy onemocněl a aby kompenzoval svou sníženou výkonnost, použil velké množství amfetaminů a brandy, což jeho organismus nevydržel a zemřel. V reakci byla ustanovena Mezinárodním olympijským výborem Lékařská komise pro boj s dopingem. V následujícím roce při Zimních olympijských hrách ve francouzském Grenoble a Letních olympijských hrách v Mexico City byly poprvé zavedeny dopingové kontroly. V Mexiku došlo k první diskvalifikaci atleta. Hans-Gunnar Liljenwall měl v krvi nepovolené množství alkoholu.⁸

S další definicí přišla Rada Evropy v roce 1963 v rezoluci Výboru ministrů č. 67/12, což byl první dokument o právní úpravě dopingů. Ta byla následně několikrát doplňována.⁹

Dnes je uvedena platná definice dopingů ve Světovém antidopingovém kodexu, kde se za doping považuje „jev, při němž dochází k porušení jednoho nebo více antidopingových pravidel uvedených v Kodexu.“ Především se jedná o přítomnost jedné nebo více zakázaných látek v těle sportovce, jejich použití nebo pokus o to, držení takových látek a v neposlední řadě vyhýbání se dopingovým kontrolám a podvádění při nich.¹⁰

4 Klíčové organizace v boji proti dopingům

Na globální podpoře sportu a boji proti užívání zakázaných látek se podílí hned několik organizací. Během šesté konference signatářských států Mezinárodní úmluvy proti dopingům ve sportu, která se uskutečnila v září 2017, zástupce generální ředitelky UNESCO Getachew Engida řekl: „Boj proti dopingům [...] musí zahrnovat posilnění spolupráce mezi signatářskými státy Úmluvy, Radou Evropy, Interpolem, Světovou antidopingovou agenturou, Mezinárodním olympijským výborem a UNESCO.“¹¹ Klíčovými hráči jsou především Světová antidopingová agentura, Mezinárodní olympijský výbor a UNESCO, kteří se vzájemně doplňují a podporují.

4.1 Světová antidopingová agentura (WADA)

WADA byla založena 10. listopadu 1999 jako nevládní nezisková organizace podle švýcarského práva. Má sídlo ve švýcarském Lausanne a ředitelství v kanadském Montrealu. Je jedinou nezávislou celosvětovou antidopingovou agenturou, která má v kompetenci koordinaci, propagaci a monitorování boje proti dopingům ve sportu. Jí vydávané předpisy nejsou obecně závaznými právními normami. WADA vypracovává protokoly pro zajištění, shromažďování důkazů a sdílení informací mezi sportovním hnutím a vládami. Spolupracuje s Interpolem. V součinnosti s UNESCO spolupracuje s jednotlivými vládami, aby je přesvědčila o nutnosti zavádět zákony, které umožní bojovat proti výrobě, zásobování a držení dopingových látek na jejich území.¹² Prostřednictvím spolupráce lze účinněji bojovat proti dopingům.

Dohlíží na dodržování Světového antidopingového kodexu, jehož ustanovení jsou vymáhána prostřednictvím Mezinárodní úmluvy proti dopingům ve sportu UNESCO.

4.2 Mezinárodní olympijský výbor (IOC)

Výbor je nejvyšší autoritou Mezinárodního olympijského hnutí, které rozhoduje v souladu s Olympijskou chartou¹³ a také ji vynucuje. Angažuje se ale i mimo pořádání olympijských her a podílí se na propagování sportu jako takového, rovnosti mezi ženami a muži, sportovní etiky a v neposlední řadě boji proti dopingům.¹⁴ V rámci toho se IOC zasadila o vznik WADA. Činnost WADA i UNESCO se tak projevuje i v činnosti IOC prostřednictvím implementace ustanovení Světového antidopingového kodexu a Úmluvy proti dopingům ve sportu v rámci Olympijského hnutí.

4.3 UNESCO

UNESCO je hlavní mezinárodní organizací zabývající se tělesnou výchovou a sportem. Poskytuje asistenci a rady vládám, nevládním organizacím a expertům v souvislostech s vyvíjejícím se prostředním sportem. Napomáhá také členským státům ve zlepšování jejich systému tělesné výchovy na školách. Organizace také zastřešuje Mezivládní výbor pro tělesnou výchovu a sport (CIGEPS).

Mezinárodní úmluva proti dopingům ve sportu z roku 2005 je dílem právě UNESCO a dodnes poskytuje jediný právně závazný rámec, podle kterého vlády staví svou antidopingovou legislativu.¹⁵ Nejenom prostřednictvím této Úmluvy těsně spolupracuje s IOC a WADA.

5 Důležité dokumenty

5.1 Světový antidopingový kodex¹⁶

Světový antidopingový kodex (dále jen Kodex) je základním a celosvětovým dokumentem, na němž je založen Světový antidopingový program ve sportu. Byl poprvé přijat v roce 2003 na II. světové konferenci o dopingům ve sportu v Kodani. Novelizovaná verze byla schválena v roce 2007 s platností od 1. ledna 2009. Další novelizace přišla v roce 2013 a nabyla platnosti 1. ledna 2015. Do Kodexu nově byla přidána definice biologického pasu.¹

Signatáři přijímající Kodex jsou světové i národní organizace z oblasti sportu (IOC, národní olympijské výbory, sportovní federace atd.) Dle svých možností zavádí pravidla Kodexu do praxe.

Cílem dokumentu je sjednotit celosvětovou snahu boje proti dopingům a nastavit základní regule. Je tedy dostatečně konkrétní, aby napomohl úplné harmonizaci v otázkách, kde je nutný jednotný postoj. Zároveň je i dostatečně obecný v ostatních oblastech, takže dovoluje být flexibilní v tom, jak mají být dohodnuté antidopingové zásady uplatňovány.

5.1.1. SEZNAM ZAKÁZANÝCH LÁTEK A METOD DOPINGU¹⁷

Součástí Kodexu je Seznam zakázaných látek a metod, který je každý rok upravován a doplňován o nové látky, popřípadě metody.¹⁸ Seznam zakázaných látek a metod¹⁹ dopingů (dále jen Seznam) je platný celosvětově pro všechny státy i sporty a je součástí Kodexu. Jedinou organizací, která rozhoduje o zařazení či vyjmutí látek ze Seznamu je WADA a její Lékařská komise.

¹ Biologické pasy jsou v Kodexu definovány jako "program a metody shromažďování a porovnávání dat". Jedná se o sledování vybraných biomarkerů v krvi sportovce, které mohou nepřímo odhalit účinky dopingů. Sledování by mělo probíhat po celou dobu jeho sportovní kariéry.

5.2 Mezinárodní úmluva proti dopingu ve sportu²⁰

Úmluva byla přijata na 33. zasedání Generální konference UNESCO v Paříži dne 19. října 2005. Vstoupila v platnost 1. února 2007 (po ratifikaci 30 zeměmi světa). Je prvním právně závazným dokumentem tohoto obsahového zaměření s celosvětovou působností. Každý signatářský stát má za povinnost přijmout příslušná opatření z ní vyplývající. V současné době má Úmluva 183 signatářských států.

Pravidelně každé dva roky se konají konference participujících zemí.²¹ Kromě monitoringu a zpráv ze zavádění Úmluvy jsou konference příležitostí ke správě Fondu pro eliminaci dopingu ve sportu²².

5.3 Johannesburgská deklaráce²³

Čtvrtá světová konference o dopingu ve sportu se konala v Jihoafrické republice ve městě Johannesburg v roce 2013. Konferenci spolupořádala WADA ve spolupráci s Výborem pro sport a rekreaci Jihoafrické republiky. Mezi účastníky byli zástupci Mezinárodního olympijského výboru, Lékařů bez hranic, vlád a ministerstev zúčastněných zemí, národních antidopingových organizací, UNESCO, Rady Evropy, sdělovacích prostředků, pořadatelů her Commonwealthu a pořadatelů OH v Riu de Janeiru.²⁴

Na konferenci byla přijata nová úprava Antidopingového kodexu, která začala platit v roce 2015. Mezi nejdůležitější změny patří zavedení namátkových neplánovaných dopingových kontrol 365 dní v roce, přičemž sportovci musí pro případnou kontrolu mít každý den vyhrazenou alespoň hodinu. Navíc musí poskytovat detailní plány svého pohybu. Dalšími novinkami byly tvrdé až čtyřleté sankce pro sportovce z dopingu usvědčené, antidopingové kontroly pro sportovce vracející se z důchodu a delší doba uložení odebraných vzorků.

Výsledkem konference v Johannesburgu je nejenom nová podoba Kodexu, ale také deklaráce, která upozorňuje na nutnost výměny informací mezi olympijským a sportovním hnutím a vládami, která je nezbytná pro zvýšení účinnosti antidopingové politiky.

6 Vybrané problémy současného boje s dopingem

Dopingové aféry se nevyhýbají téměř žádným mezinárodním soutěžím. Pro další práci v oblasti antidopingové prevence je třeba pracovat s vyjasněnými definicemi, obzvláště ve sportu. Pro dopingová šetření se musí stanovit a určit přesná definice a obsah samotného dopingu, ale i koho budeme případně kontrolovat.

6.1 Rozlišení profesionálního a amatérského sportovce

V současnosti neexistují definice profesionálního a amatérského sportovce.²⁵ V oblasti rekreačního sportování naše společnost u jedinců neřeší podpurné látky a jiné formy zvyšování výkonu. Kdy se ale stává amatér profesionálem?

Některé východní země argumentují v rámci dopingové politiky, že jejich sportovci při mezinárodních utkáních, mistrovstvích nebo olympiádách jsou amatéři, tedy nejsou pod takovou kontrolou jako profesionální sportovci. Dle názoru těchto zemí by se na takové sportovce nemusela vztahovat mezinárodní kritéria jako na profesionály a nelze je tedy porovnávat se sportovci z jiných států. Západní země ani nemají zavedený systém kontroly amatérů, nevidí tedy důvod, proč by měli zavádět jejich kontroly.

Stále existují země, ve kterých se oficiálně sportem žít nelze. Tak tomu bylo třeba v České republice za minulého režimu. Sportovce formálně zaměstnával například státní podnik, prakticky ovšem jen trénovali a v místě pracoviště se objevili

pouze v případě výplaty. Sportovci tedy byli vedeni jako amatéři, ale při mezinárodních soutěžích soupeřili s profesionály.²⁶

Podobné střety panují dodnes. Můžeme polemizovat, jestli fotbalový zápas San Marina, týmu složeného kompletně z amatérských fotbalistů, a Španělska, týmu profesionálů vydělávajících miliony, je zápas profesionálů nebo amatérů a kteří z nich mají být testováni na doping.

6.2 Povolená léčiva a jejich vliv na fyzickou výkonnost

Hranici mezi léčbou a dopingem někdy nelze zřetelně stanovit. Některé léky mohou mít i efekt na fyzickou výkonnost. Například norskému týmu biatlonistů se přezdívá tým astmatiků, neboť využívají léky na astma, které jim zlepšují dýchání a tok krve.²⁷

Ačkoliv některé běžné léky jsou zařazeny na Seznam zakázaných látek, u mnoha dalších tomu tak není. Navíc jsou stále vyvíjeny různé nové léky. Je tak velmi těžké sledovat a rozlišit, které léky je potřeba zakázat a které nechat povolené.

6.3 Sport jako byznys

Mezinárodní sportovní soutěže, především olympiáda, jsou důležité nejenom pro sportovce, ale i pro jejich manažery, trenéry, státy a sponzory. Ze všech stran tedy cítí sportovci společenský tlak na co nejlepší výkony, medaile a světové rekordy.²⁸

Problematické jsou případy, kdy navzdory tomu, že je sportovec usvědčen z dopingu, ho sponzoři i nadále podporují.^{29 30} V této oblasti nicméně poslední dobou dochází ke zlepšení a už několik celosvětových značek ukončilo sponzorství sportovců, kteří byli pozitivně testováni na doping.³¹

6.4 Problematika pohlaví

Médii proběhla aféra jihoafrické atletky Caster Semanyaové. Její mužný zjev a výsledky vyvolaly reakce, které vedly až k testu pohlaví, kdy se zjistilo, že má mužské i ženské orgány.³² Další kontroverzi vyvolala na jaře 2017 Laurel Hubbard, která stanovila nový novozélandský rekord ve vzpírání.³³ Dříve však měla mužské pohlaví, se kterým se přirozeně pojí silnější svalstvo. Nyní chce zamířit na letní olympijské hry, a Mezinárodní olympijský výbor tak čelí otázkám ohledně pravidel pro transgender sportovce. Kde je hranice pohlaví? Je to fér?³⁴

6.5 Proč se v některých sportech tolik dopuje?

Některé sporty jsou nechvalně známé dopingem, zřejmě nejviditelnější z nich je cyklistika. Z velké části za to může fakt, že závodů se účastní velký počet cyklistů a s každým lepším umístěním přichází vyšší odměny. Lepšími výkony se také z amatérských závodníků můžou snadno stát profesionálové. Navíc je cyklistika založena především na fyzické síle bez potřeby nějakých dalších schopností. Proto je doping extrémně účinná cesta, jak se zlepšit. Dalším takovým sportem je i vzpírání, ve kterém se také velmi často vyskytují případy dopingu.³⁵

Na druhé straně jsou sporty, u kterých sice jistá fyzická úroveň potřeba je, ale další dovednosti jsou pro úspěch ještě důležitější. Jedná se například o golf nebo motosport. Zvláště u motosportu by vedlejší účinky dopingu mohly ohrozit nejenom samotného sportovce, ale i ostatní soutěžící a především diváky.³⁶

7 Závěr

V dnešní době jsou již podrobně zpracovány postupy pro preventivní opatření, která vedou k potlačení a zjištění dopingových aktivit. Záleží na jednotlivých státech a institucích, jak se zhostí realizace těchto opatření.

Stále se objevují sportovci, kteří se snaží dopomoci si k lepším výkonům nedovoleným způsobem. Přesto boj proti dopingům není zbytečný. I nepatrný posun, každý jedinec, který se vzhledem k získaným informacím rozhodne neužít dopingů a soutěžit čestně, představuje úspěch a přispívá k větší čistotě sportu.

Otázkou do budoucna je, jak společnost bude vnímat hodnoty sportu. Například, zda budeme chtít čistý sport, nebo dovolíme všem užívat podpůrné látky.³⁷

Otázky pro stanoviska

- Jaké aktivity váš stát činí v oblasti boje s dopingem?
- Je váš stát podezříván z podporování dopingů?
- Je váš stát spojován s nějakými dopingovými aférami?
- Jak se váš stát k dopingům veřejně staví?

Otázky pro jednání

- Mají být amatérští sportovci testováni na doping?
- Kde je hranice mezi amatérským a profesionálním sportovcem?
- Lze stanovit rozdíl mezi léčbou a dopingem, případně jak?
- Co si počít s transgender sportovci?
- Jak donutit sportovce k odmítnutí dopingů?
- Jaký vliv mají vnější akteři na dopování a jak mu zabránit?
- Má tzv. „čistý sport“ budoucnost? Nebo dříve či později budou dopovat všichni?

Doporučené zdroje

- <http://www.doping-prevention.com/>
Tato informační platforma je určena všem zainteresovaným ve sportu. Mnozí odborníci poskytli veškeré své znalosti o otázkách souvisejících s dopingem.
- <https://www.wada-ama.org/>
Oficiální webové stránky Světové antidopingové agentury
- <http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/anti-doping/>
Činnost UNESCO v oblasti boje s dopingem
- <http://www.msmt.cz/sport-1/antidoping-1>
České překlady úmluv v oblasti dopingů
- <http://www.antidoping.cz/aktuality.php>
Oficiální webové stránky Antidopingového výboru ČR

- <https://sportsanddrugs.procon.org/>
Neziskové internetové stránky, které prezentují výzkum, studie, výhody a nevýhody stanovisek v otázkách souvisejících s užíváním výkon zvyšujících drog ve sportu.
- <https://www.olympic.org>
Oficiální webové stránky Mezinárodního olympijského výboru

Seznam použitých zdrojů

-
- ¹ Doping in general: History of doping. Doping Prevention [online]. [cit. 2017-10-10]. Dostupné z: <http://www.doping-prevention.com/en/doping-in-general/history-of-doping.html>
- ² Dtto. I
- ³ Dtto. I
- ⁴ Doping in general: History of doping. Doping Prevention [online]. [cit. 2017-10-10]. Dostupné z: <http://www.doping-prevention.com/en/doping-in-general/history-of-doping.html>
- ⁵ The 1904 Olympic Marathon and the Early Days of Doping. Competitor running [online]. [cit. 2017-10-10]. Dostupné z: http://running.competitor.com/2016/06/features/1904-olympic-marathon-early-days-doping_152644
- ⁶ NEWTON, David E. Steroids and Doping in Sports: A Reference Handbook [online]. ABC-CLIO, 2013 [cit. 2017-10-10]. ISBN 9781610693134. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=tAtIAGAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=cs&source=gbs_ge_summary_r&cad=o#v=onepage&q&f=false
- ⁷ KÖSSL, J. Kapitoly z dějin dopingu aneb stručná historie dopingu a boje proti němu ve sportu i v životě. Sport report: Měsíčník ATJSK. 1995, 8(37). ISSN 1210-2539
- ⁸ Historical Timeline: History of Performance Enhancing Drugs in Sports. Drug Use in Sports [online]. [cit. 2017-10-10]. Dostupné z: <https://sportsanddrugs.procon.org/view.timeline.php?timelineID=000017#1960-1989>
- ⁹ Resolution on the Doping of Athletes (67/12). Council of Europe [online]. [cit. 2017-10-10]. Dostupné z: https://www.coe.int/t/dg4/sport/Resources/texts/spres67.12_en.asp
- ¹⁰ Světový antidopingový kodex. Antidoping.cz [online]. [cit. 2017-10-15]. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/documents/svetovy_antidopingovy_kodex_2015.pdf
- ¹¹ Anti-Doping: UNESCO calls for values-based education and sharpened governance. UNESCO [online]. [cit. 2017-10-13]. Dostupné z: http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/physical-education-and-sport/sv14/news/anti_doping_unesco_calls_for_values_based_education_and_s
- ¹² STRATEGIE: PRIORITY. The World Anti-Doping Agency [online]. [cit. 2017-10-20]. Dostupné z: <https://www.wada-ama.org/en/strategy>
- ¹³ Olympijská charta kodifikuje základní principy olympismu, pravidla a fungování olympijského hnutí a podmínky pro konání olympijských her. <http://www.olympic.cz/upload/files/OLYMPIJSKA-CHARTA-2013.pdf>
- ¹⁴ About IOC Institution. International Olympic Committee [online]. [cit. 2017-10-13]. Dostupné z: <https://www.olympic.org/about-ioc-institution>
- ¹⁵ Anti-Doping: UNESCO calls for values-based education and sharpened governance. UNESCO [online]. [cit. 2017-10-13]. Dostupné z:

http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/physical-education-and-sport/sv14/news/anti_doping_unesco_calls_for_values_based_education_and_s
[ha/](http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/physical-education-and-sport/sv14/news/anti_doping_unesco_calls_for_values_based_education_and_s)

¹⁶ SVĚTOVÝ ANTIDOPINGOVÝ KODEX. MŠMT [online]. [cit. 2017-10-10].

Dostupné z: www.msmt.cz/file/8359_1_1/

¹⁷ SVĚTOVÝ ANTIDOPINGOVÝ KODEX: SEZNAM ZAKÁZANÝCH LÁTEK A METOD DOPINGU PRO ROK 2017. Antidoping.cz [online]. [cit. 2017-10-11].

Dostupné z:

http://www.antidoping.cz/documents/svetovy_antidopingovy_kodex_2017_zakazane_latky_a_metody.pdf

¹⁸ THE PROHIBITED LIST. The World Anti-Doping Agency [online]. [cit. 2017-10-11]. Dostupné z: <https://www.wada-ama.org/en/what-we-do/the-prohibited-list>

¹⁹ Doporučujeme stránku <http://www.sportvital.cz/sport/rozdeleni-dopingovych-latek>

²⁰ MEZINÁRODNÍ ÚMLUVA PROTI DOPINGU VE SPORTU. MŠMT [online]. [cit. 2017-10-11]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/file/8357_1_1/download/

²¹ UNESCO Conference of Parties to the International Convention against Doping in Sport. OFFICE ON SPORT FOR DEVELOPMENT AND PEACE [online]. [cit. 2017-10-11]. Dostupné z: <https://www.un.org/sport/node/203406>

²² Fund for the Elimination of Doping in Sport. UNESCO [online]. [cit. 2017-10-11]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/anti-doping/fund-for-the-elimination-of-doping-in-sport/>

²³ JOHANNESBURG DECLARATION. The World Anti-Doping Agency [online]. [cit. 2017-10-11]. Dostupné z: https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/johannesburg_declaration_november_2013.pdf

²⁴ Bulletin Antidopingového výboru ČR. Praha, 2007, roč. 2007, č. 11. Dostupné z: http://www.antidoping.cz/documents/bulletin/200711_bulletin.pdf

²⁵ Amateur and professional sportspeople. BBC [online]. [cit. 2017-10-11].

Dostupné z:

http://www.bbc.co.uk/schools/gcsebitesize/pe/participation/1_participation_sociultural_rev4.shtml

²⁶ PICHRT, Jan. Profesionální sportovec zaměstnancem? [online]. 28 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: http://docplayer.cz/5624583-Profesionalni-sportovec-zamestnancem.html#show_full_text

²⁷ Johaugová „dobrovolný trest“ odmítla. Ale důvěryhodnost Norů se hroutí. IDNES.cz: Sport [online]. [cit. 2017-10-11]. Dostupné z: https://sport.idnes.cz/kauza-johaugova-ojk-lyzovani.aspx?c=A161014_142206_lyzovani_tm2

²⁸ Lance Armstrong, Doping, and Why Athletes Risk It All. GoodTherapy.org [online]. [cit. 2017-10-30]. Dostupné z:

<https://www.goodtherapy.org/blog/lance-armstrong-athletes-doping-risk-0120137>

²⁹ Sponsors missing from action in war on doping: whistleblower. Reuters [online]. [cit. 2017-10-30]. Dostupné z: <http://www.reuters.com/article/us-olympics-rio-athletics-magness/sponsors-missing-from-action-in-war-on-doping-whistleblower-idUSKCN1oN17o>

³⁰ Sharapova's sponsors Nike, Head and Evian stand by her despite doping ban. Euronews.com [online]. [cit. 2017-10-30]. Dostupné z:

<http://www.euronews.com/2016/06/09/sharapova-s-sponsors-nike-head-and-evian-stand-by-her-despite-doping-ban>

³¹ Milenky, doping a korupce. Sponzoři jako očista sportu. Markething.cz [online]. [cit. 2017-10-30]. Dostupné z: <http://markething.cz/sponzori-jako-metla-korupce-a-dopingu-ve-sportu>

³² Semenyaová je podle testů hermafrodit. Nemá vaječníky, ale varlata. Sport.cz [online]. [cit. 2017-10-11]. Dostupné z: <https://www.sport.cz/ostatni/atletika/clanek/156058-semenyaova-je-podle-testu-hermafrodit-nema-vajecniky-ale-varlata.html>

³³ Transgender weightlifter wins international women's competition, sets national record. Outsports: A voice for LGBT athletes[online]. [cit. 2017-10-16]. Dostupné z: <https://www.outsports.com/2017/3/20/14983388/transgender-weightlifting-laurel-hubbard-wins>

³⁴ Where's the Rulebook for Sex Verification? The New York Times [online]. [cit. 2017-10-11]. Dostupné z: <http://www.nytimes.com/2009/08/22/sports/22runner.html>

³⁵ Early Lead Olympic weightlifting class notorious for positive doping tests may get chopped [online]. The Washington Post [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/news/early-lead/wp/2017/10/26/olympic-weightlifting-class-notorious-for-positive-doping-tests-may-get-chopped/?utm_term=.8ca223f87434

³⁶ Analysis: Why F1 doesn't have doping scandals. Motorsport.com [online]. [cit. 2017-10-16]. Dostupné z: <https://www.motorsport.com/f1/news/analysis-why-f1-doesn-t-have-doping-scandals-666534/>

³⁷ Athletics doping crisis is just another reason to allow drugs in sport. Telegraph.co.uk [online]. [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/sport/othersports/drugsinsport/11778747/Athletics-doping-crisis-is-just-another-reason-to-allow-drugs-in-sport.html>

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání čtyř klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO, EU a OBSE.

 www.studentsummit.cz	 www.facebook.com/studentsummit
 summit@amo.cz	 www.twitter.com/studentsummit
 www.instagram.com/praguestudentsummit	 www.youtube.com/studentsummitcz

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

 +420 224 813 460	 www.facebook.com/AMO.cz
 www.amo.cz	 www.twitter.com/amo_cz
 info@amo.cz	 www.linkedin.com/company/amocz
 Žitná 608/27, 110 00 Praha 1	 www.youtube.com/AMOCz

Matěj Nárožný

Autor je spolupracovníkem Asociace pro mezinárodní otázky a členem přípravného týmu Pražského studentského summitu.

Background report je materiál pro žáky středních škol účastnících se Pražského studentského summitu. Všichni partneři projektu jsou uvedeni [zde](#).

The Kellner Family Foundation

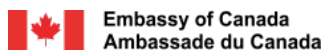
Generální partner
Pražského studentského summitu

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

TOP
partneři

Partneři

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

RESPEKT

Mediální
partneři

Za
podpory